

Hartelijk welkom!

De presentatie van de Corona gedragsunit
begint om 12:05 uur.

www.rivm.nl/gedragsonderzoek

Bezoek onze website

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

[titel]

[evt. subtitel presentatie]

[datum]

[Spreker 1]

[functie]

[Spreker 2]

[functie]

Vragenlijstonderzoek Ronde 17

- › Invulperiode 24 - 28 nov
- › 46.385 deelnemers in totaal, trends voor deelnemers die min. 2x hebben meegedaan
- › wat ouder (groep jongeren is klein N= 796), vaker vrouw en hoger opgeleid dan gemiddeld voor de Nederlandse bevolking

Focus op:

- Sociale activiteit, naleving gedragsadviezen
- Coronatoegangsbewijs
- Draagvlak en determinanten
- Welbevinden
- Vertrouwen in de overheid

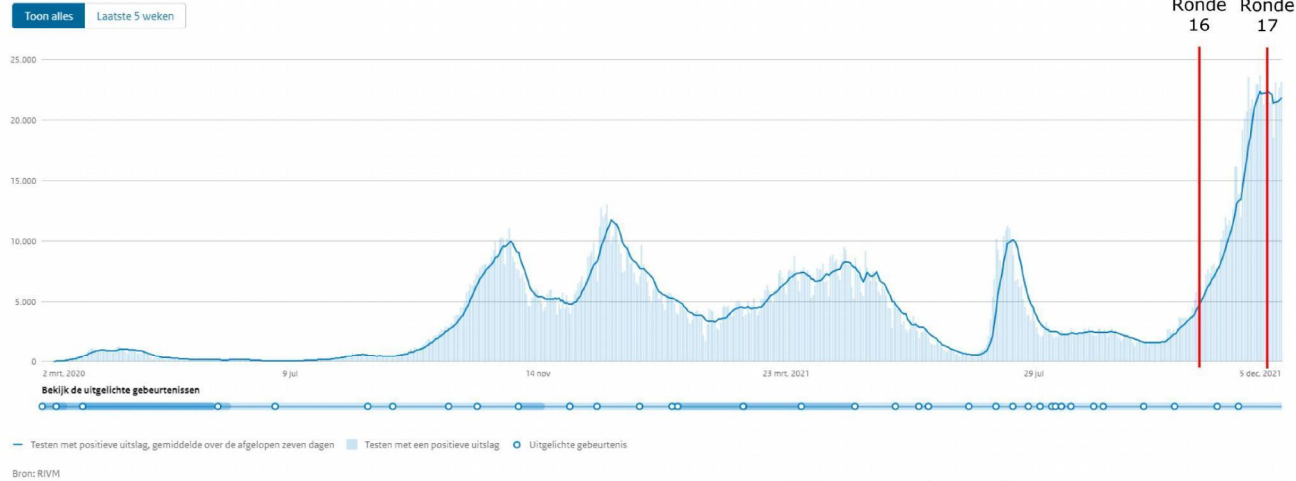
Hoofdbevindingen

- › Forse toename in gevoel van dreiging
- › Minder sociale activiteit en mobiliteit, betere naleving gedragsadviezen
- › Draagvlak 2G én 3G beleid laag onder deelnemers die niet zijn gevaccineerd
- › Toename in draagvlak voor maatregelen nu én over 6 maanden
- › Na lange verbetering weer een daling in welbevinden, met name onder jongeren
- › Vertrouwen in de overheid op dieptepunt
 - Meerderheid vindt dat er te weinig maatregelen zijn en worden als onlogisch ervaren
 - Daling in ervaren distributieve rechtvaardigheid

Aantal positief geteste mensen door de tijd heen

Deze grafiek laat zien van hoeveel mensen gemeld is dat ze positief getest zijn op het coronavirus.

- Ronde 16: 20-24 oktober
- Ronde 17: 24-28 november

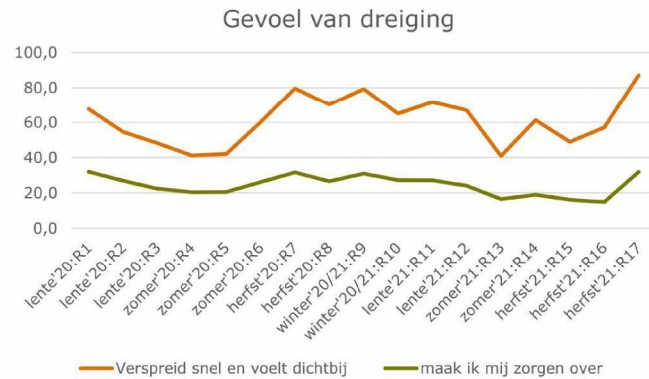
- 13 november: Strengere maatregelen
 - Afstand houden, beperkte openingstijden horeca en winkels
- 26 november: Persconferentie, strengere maatregelen
 - Avondlockdown

Forse toename in ervaren dreiging

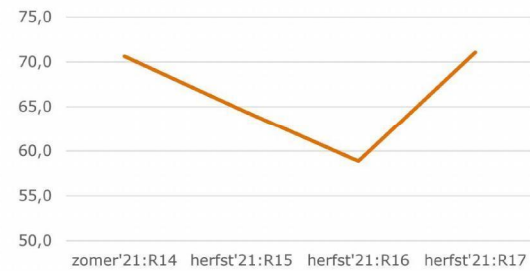

Dreiging van het virus

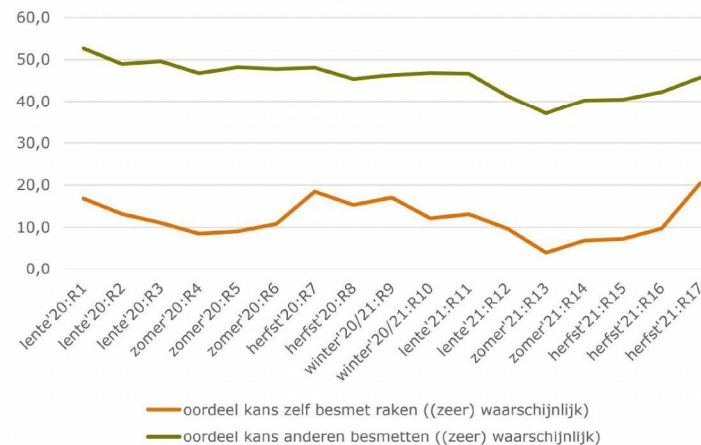

Resultaten 17e ronde vragenlijstonderzoek
09-12-2021

Zorgen over nieuwe variant

Kans op besmetting

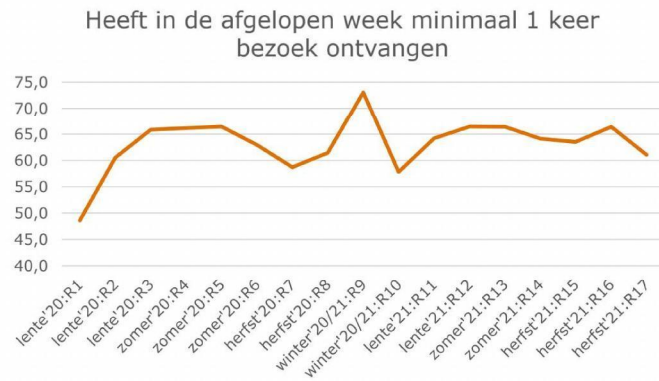

Toename in sociale activiteit en mobiliteit, betere naleving gedragsadviezen

Sociale activiteit

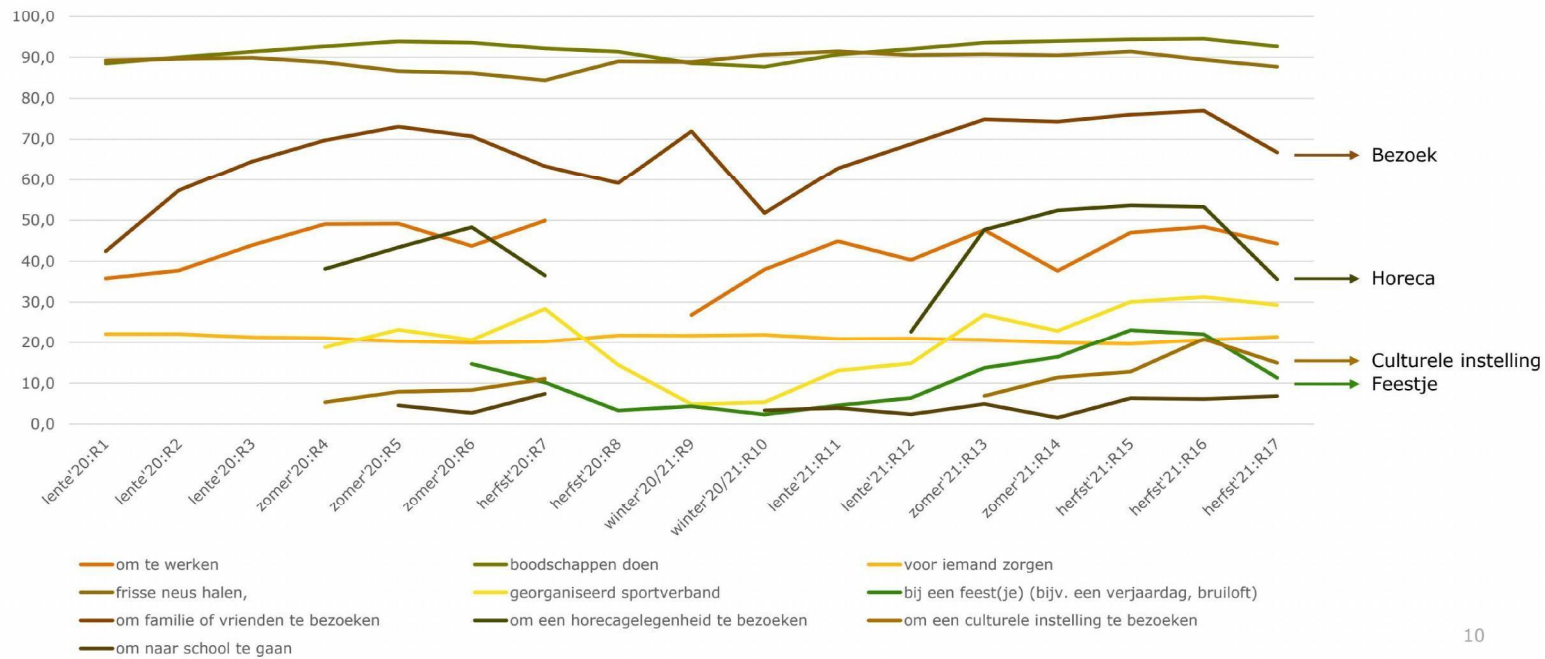
- › Minder deelnemers hebben bezoek ontvangen dan vorige ronde
 - › Ontvangen ook minder gasten tegelijk dan vorige ronde, 17% >2 personen (vs 23%)
- › Deelnemers zijn minder vaak uit huis gegaan
- › Niveaus gelijk aan afgelopen winter/lente

Resultaten 17e ronde vragenlijstonderzoek
09-12-2021

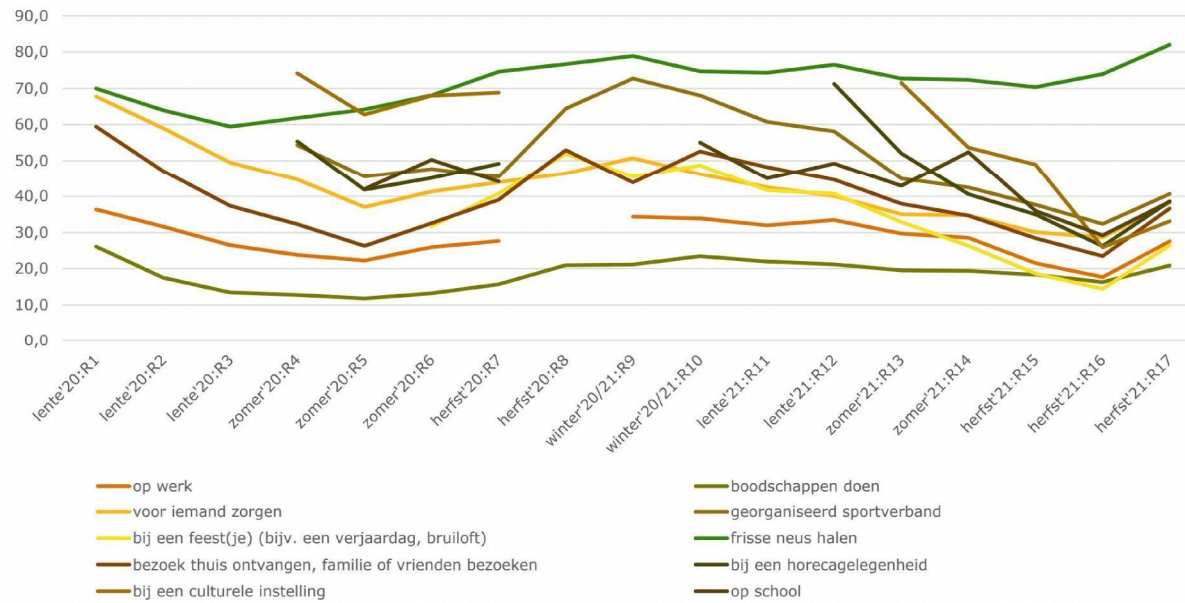

Naar buiten voor...

Afstand houden

Meer afstand in alle situaties, minder verschil tussen situaties. Veel nog niet terug op niveau winter vorig jaar.

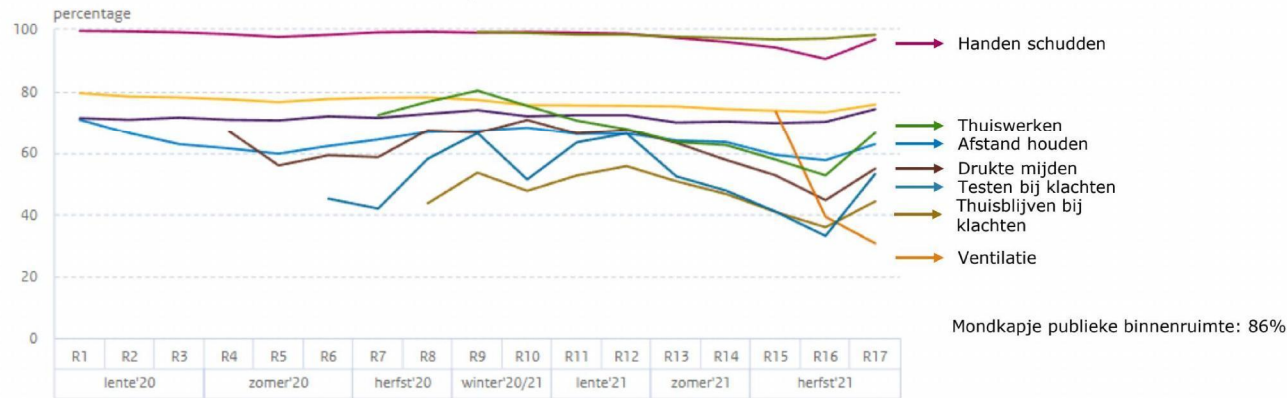
Resultaten 17e ronde vragenlijstonderzoek
09-12-2021

Naleving gedragsadviezen

Verandering in het houden aan de (basis) gedragsregels

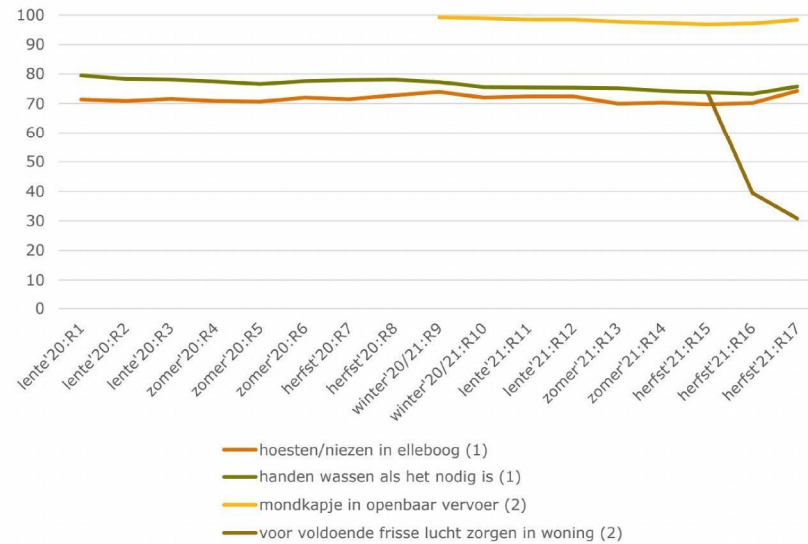
Ronde 1 t/m 17

- ☒ hoesten/niezen in elleboog (1)
 - ☒ geen handen schudden (2)
 - ☒ voldoende afstand houden van anderen (1)
 - ☒ voor voldoende frisse lucht zorgen in woning (2)
 - ☒ thuisblijven bij klachten (2)
 - ☒ handen wassen als het nodig is (1)
 - ☒ mondkapje in openbaar vervoer (2)
 - ☒ niet op drukke plek geweest of elke keer omgek...
 - ☒ thuiswerken (3)
 - ☒ testen bij klachten (2)
- (1) % aantal keren, (2) % van deelnemers, (3) % van totaal werkuren

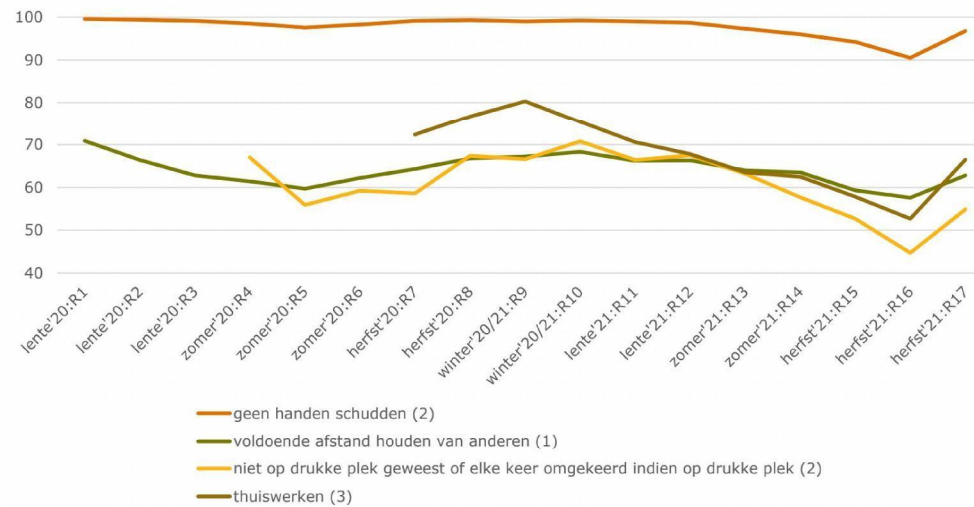
Naleving gedragsadviezen - hygiene

Resultaten 17e ronde vragenlijstonderzoek
09-12-2021

Naleving gedragsadviezen - contactbeperking

Resultaten 17e ronde vragenlijstonderzoek
09-12-2021

Naleving gedragsadviezen – testen en thuisblijven

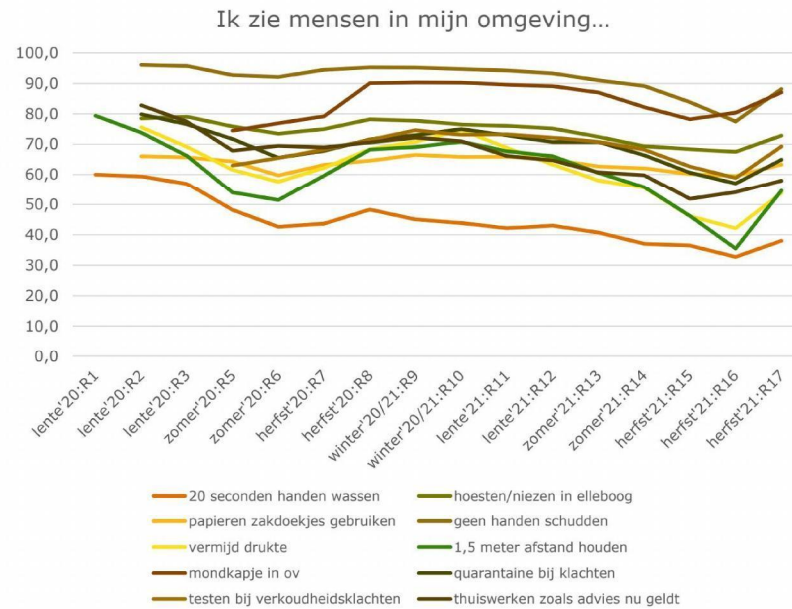

Resultaten 17e ronde vragenlijstonderzoek
09-12-2021

Verklaringen voor gedrag

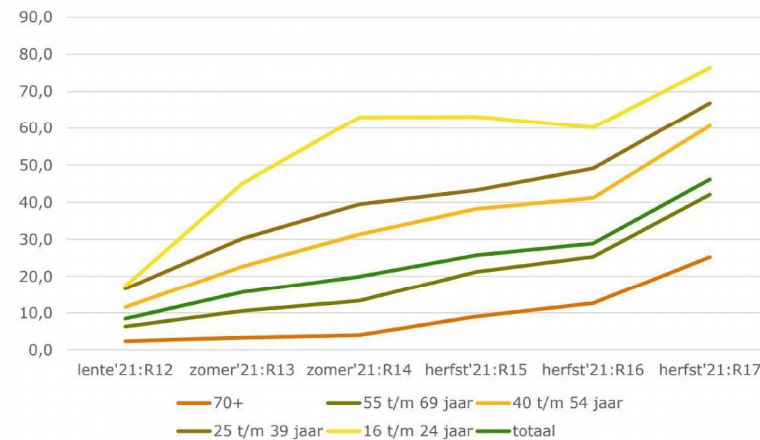
- › Deelnemers vinden:
 - Het makkelijker om de maatregelen na te leven
 - Denken dat de maatregelen effectiever zijn
 - Zien meer mensen in hun omgeving de maatregelen naleven

Testen en zelftesten

- › 26% laten testen (30% > 1x), vorige ronde 12%
- › 48% zelftest (57% > 1x)
 - 4% positief (n=116), vorige ronde 1%
 - 92% hertest GGD
- › Na positieve test heeft 84% contact met GGD (n=1179):
 - 18% (vs. 44%) contacten doorgegeven
 - 3% (vs. 16%) samen met ggd gewaarschuwd
 - 63% (vs. 31%) zelf gewaarschuwd

Reden om te laten testen

63,4	Ik had klachten die door het coronavirus veroorzaakt kunnen worden
30,4	Ik was in contact geweest met een besmet persoon
16,1	Ik wilde meer zekerheid hebben dat ik het coronavirus niet had
7,8	Ik had een coronatoegangsbewijs nodig om toegang te krijgen tot een culturele, sociale of sportieve activiteit of evenement
7,5	Aantal deelnemers dat één van de buitenland-redenen kiest
6,4	Ik had een zelftest gedaan die positief was en wilde me laten hertesten
5,4	Anders, namelijk:

12% eind okt

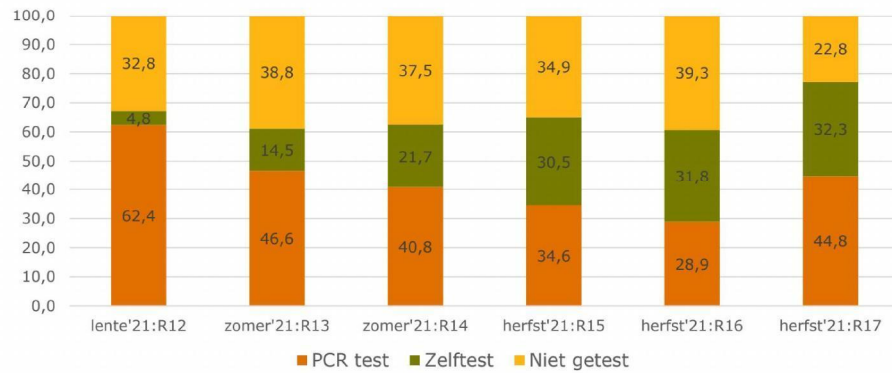
Reden voor een zelftest

37,3	om meer zekerheid te hebben dat ik het coronavirus niet had
36,1	ik corona-gerelateerde klachten had
28,3	om meer zekerheid te hebben dat ik anderen niet kon besmetten toen ik op bezoek ging
20,6	om meer zekerheid te hebben dat ik anderen niet kon besmetten tijdens een evenement, bijeenkomst of activiteit
16,9	ik werd gewaarschuwd dat ik in contact was geweest met een besmet persoon
12,5	om met meer mensen samen te kunnen komen
12,4	ik ben gevraagd door mijn school of werk om een zelftest te doen
8,8	om meer zekerheid te hebben dat ik anderen in mijn huishouden niet kon besmetten
8,6	één van mijn huisgenoten had corona-gerelateerde klachten
5,8	ik kwam terug uit het buitenland
3,0	Ik wilde weten hoe het is om een zelftest af te nemen
2,0	om geen 1,5 meter afstand te hoeven houden van anderen
4,8	anders, namelijk...

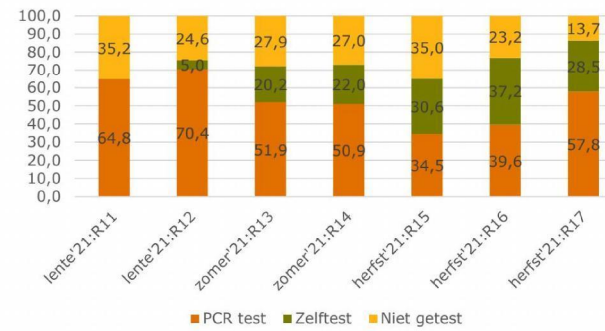
7% eind okt

Testen bij klachten

Testen bij klachten kinderen

Redenen om niet te laten testen

46,1	Ik had al een zelftest gedaan en vond het niet nodig om mij te laten testen
35,3	Ik heb/had hele milde klachten
31,5	Ik heb deze klachten altijd in deze periode
22,6	De kans dat ik met corona ben/was besmet is klein
16,7	Ik ben gevaccineerd tegen corona en vond het daarom niet nodig om mij te laten testen
15,3	Ik kijk mijn klachten eerst nog even aan/ik wilde mijn klachten eerst nog even aankijken
7,7	Het was te druk bij de GGD om te kunnen testen
6,0	De klachten komen door iets anders dan corona (bijv. hooikoorts of astma)
4,9	Andere gezinsleden zijn (al negatief) getest
4,5	Testen levert mij niks op (ik word er niet beter van)
3,5	De teststraat is voor mij niet goed bereikbaar of te ver weg
3,1	Ik heb al corona gehad en vind/vond het daarom niet nodig mij te laten testen
3,1	Ik denk/dacht dat de test onprettig is
3,0	Ik wil nog een afspraak maken
2,8	Ik wil/wilde niet thuis zitten tot de testuitslag
1,3	Het is/was niet nodig want ik heb nu/had restklachten (na-effecten) van het coronavirus
16,0	Anders

Kinderen: **56%** niet laten testen, want heeft al een zelftest gedaan (klachten + nauw contact gecombineerd)

Draagvlak 2G én 3G beleid laag onder deelnemers die niet gevaccineerd zijn

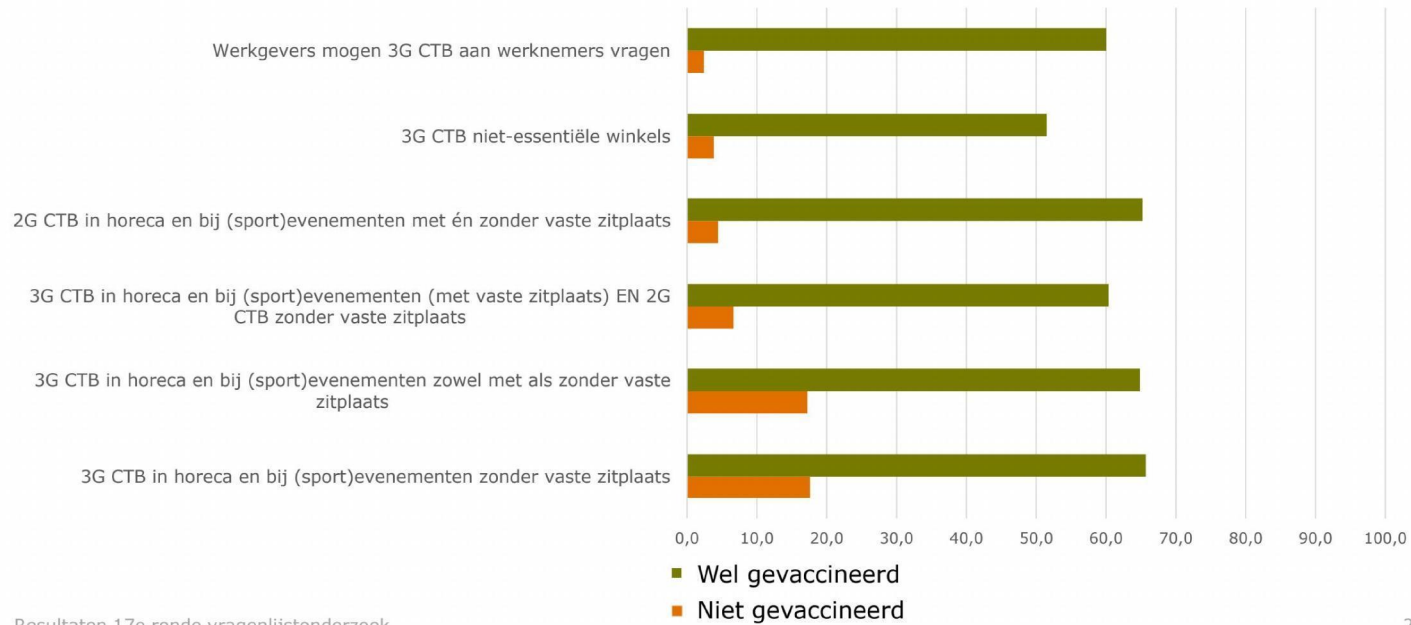
Coronatoegangsbewijs

Naar ctb locatie geweest?	Niet gevaccineerd	Wel gevaccineerd	Waarom niet naar een ctb locatie geweest?	Niet gevaccineerd	Wel gevaccineerd
restaurant	15,4	37,2	Ik wil het ctb niet gebruiken	14,8	1,9
cafe	5,6	12,3	Ik heb geen vaccinatie- of herstelbewijs en wil me niet laten testen voor toegang	48,0	0,2
terras restaurant of cafe	4,4	8,8	Het lukte me niet de CoronaCheck app te gebruiken of het ctb te printen	0,2	0,2
concert of festival	1,6	3,3	Ik had geen zin, tijd of geld om naar zo'n plek te gaan	17,0	15,5
bioscoop, theater of museum	4,0	14,7	Ik kon door ziekte of quarantaine niet gaan	11,5	40,5
binnensportlocatie	13,0	28,1	Ik vond het een te groot risico om naar zo'n plek te gaan	1,2	8,1
anders	5,8	10,1	Anders, namelijk OPEN	7,5	33,5

Minder deelnemers die niet gevaccineerd zijn gaan naar ctb locaties, maar als ze gaan, gaan ze wel vaker

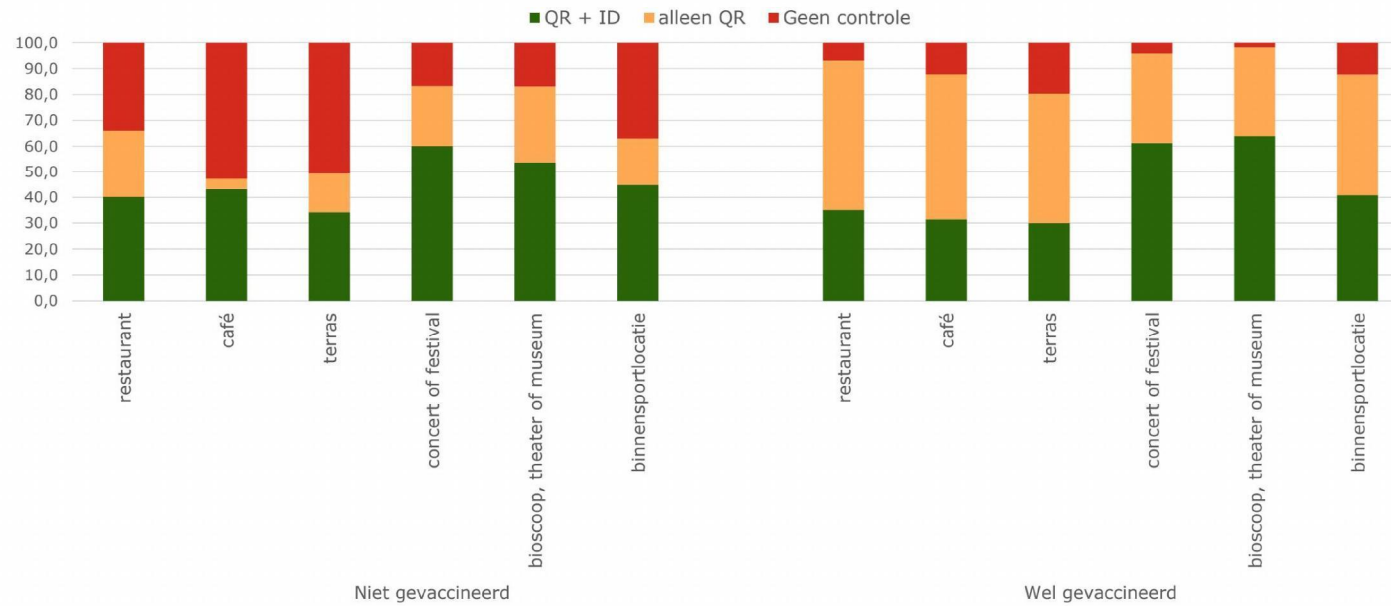
Draagvlak 2G 3G

Resultaten 17e ronde vragenlijstonderzoek
09-12-2021

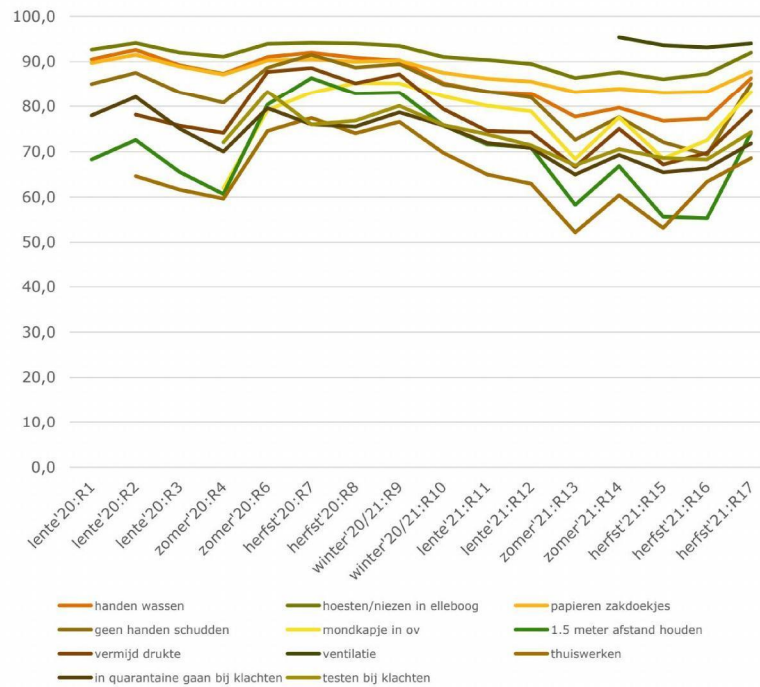
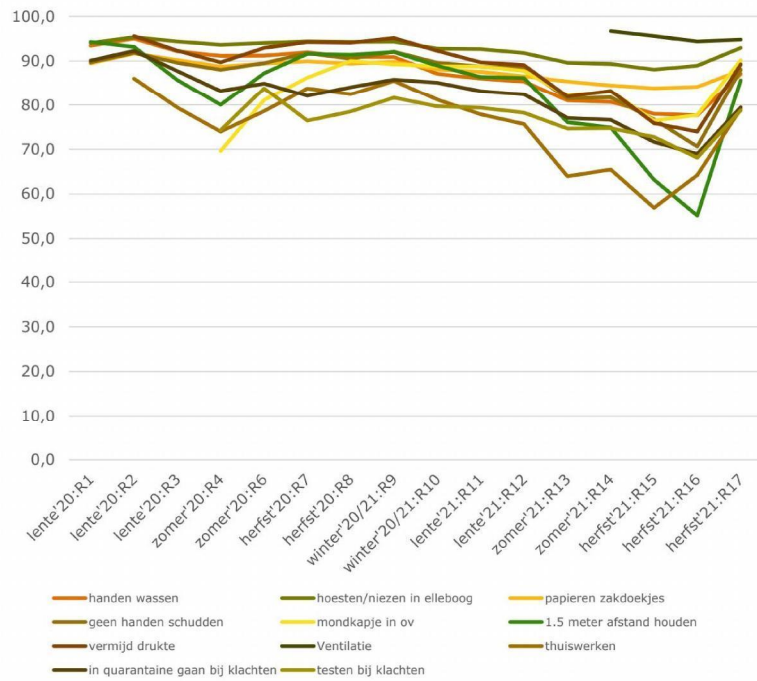
Handhaving CTB

Resultaten 17e ronde vragenlijstonderzoek
09-12-2021

Toename in draagvlak nu én over 6 maanden

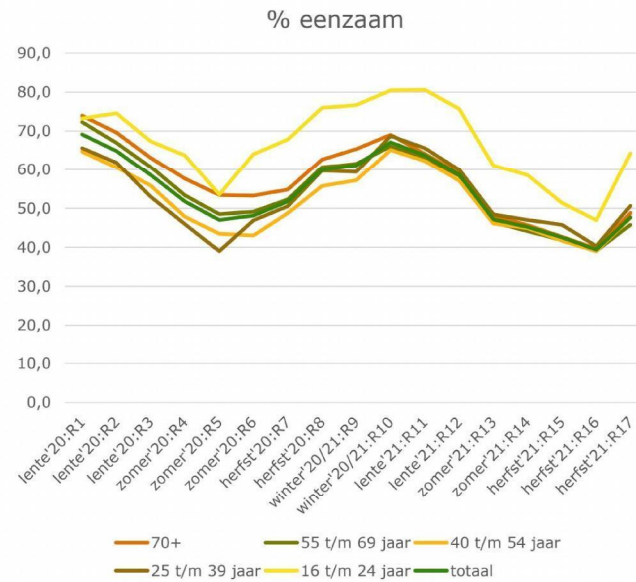
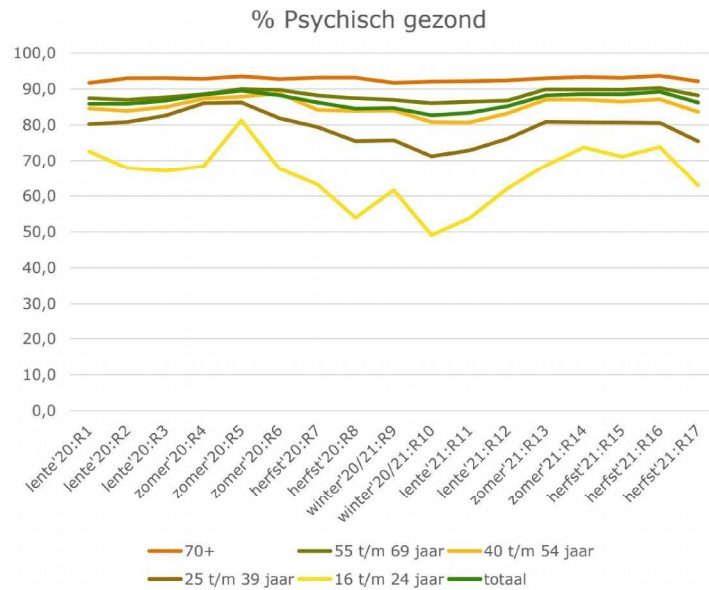

Na lange verbetering weer daling in welbevinden, vooral onder jongeren

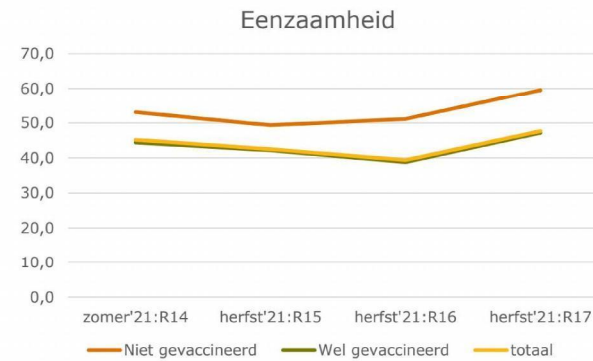
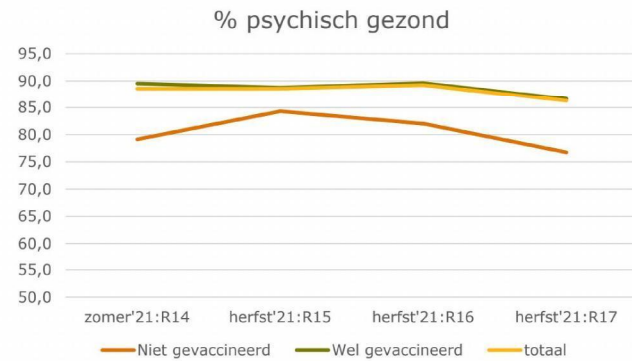
Welbevinden

Resultaten 17e ronde vragenlijstonderzoek
09-12-2021

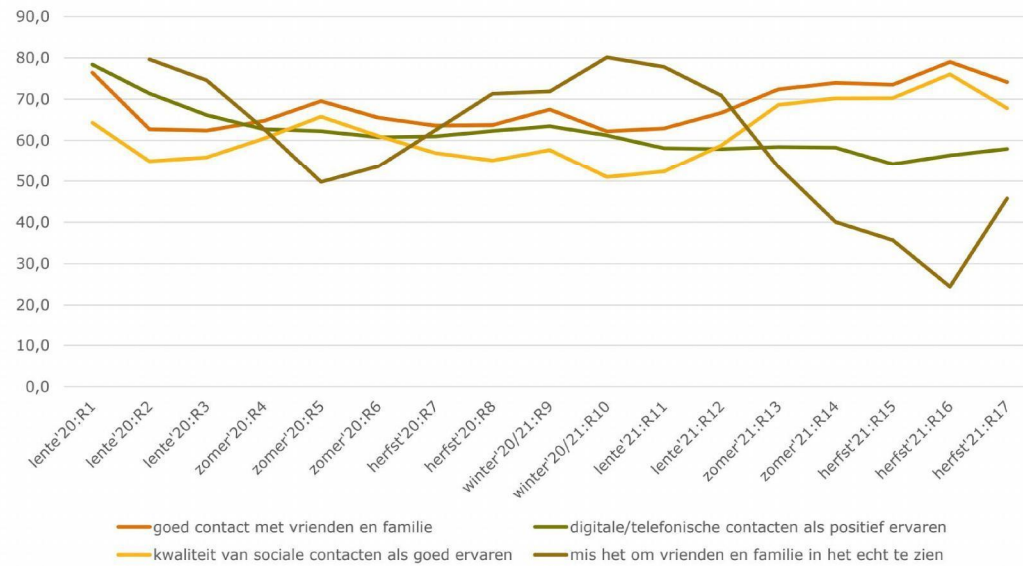
Welbevinden x vaccinatie

Resultaten 17e ronde vragenlijstonderzoek
09-12-2021

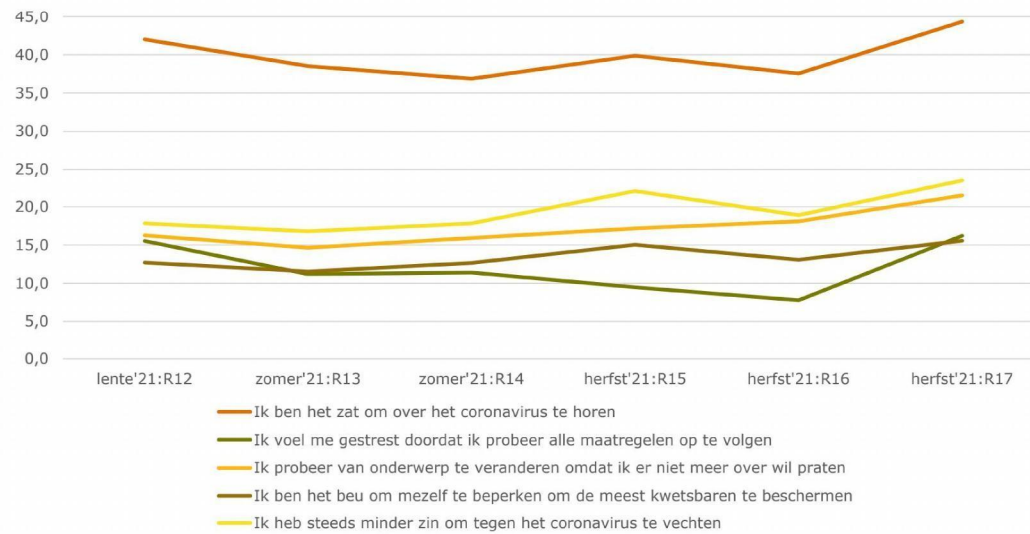
Kwaliteit sociale contacten

Resultaten 17e ronde vragenlijstonderzoek
09-12-2021

Corona moeheid

Resultaten 17e ronde vragenlijstonderzoek
09-12-2021

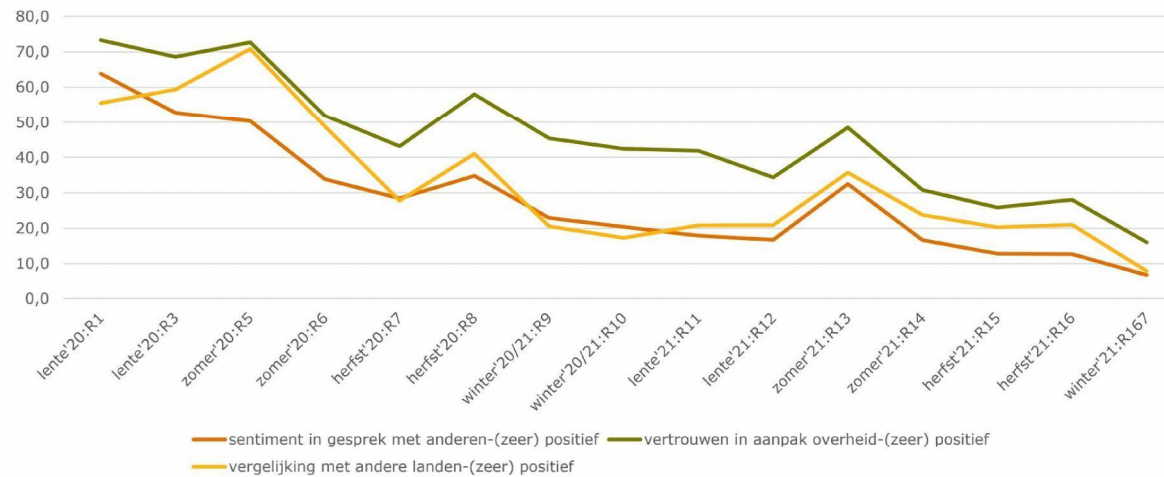
Vertrouwen in de overheid op dieptepunt

Resultaten 17e ronde vragenlijstonderzoek
09-12-2021

32

16% positief over coronabeleid, 73% aan begin pandemie

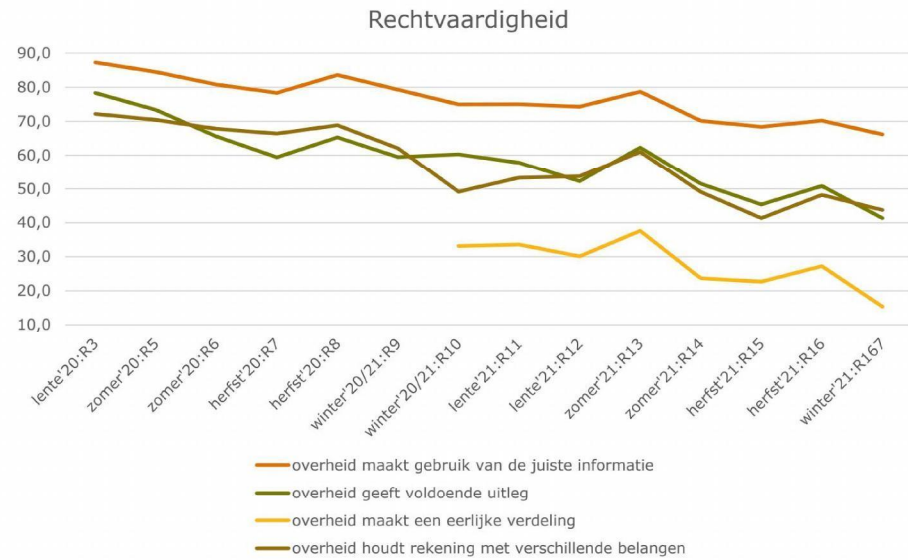

Vertrouwen x vaccinatie

	Wel gevaccineerd (n=14776)	Niet gevaccineerd (n=838)
(zeer) negatief	43%	91%
Neutraal	41%	7%
(zeer) positief	16%	2%

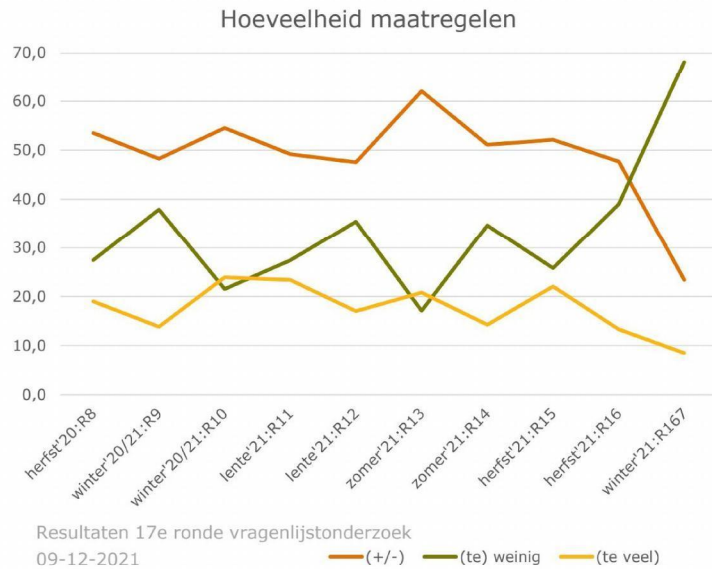

Distributieve rechtvaardigheid laag

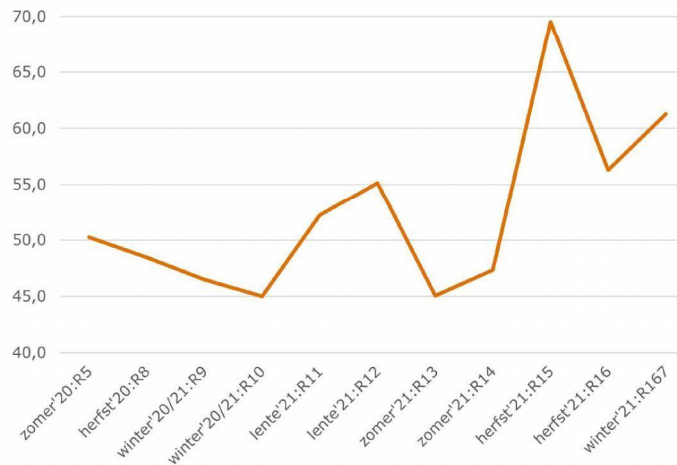

Te weinig maatregelen en maatregelen onlogisch

Ik vind het onlogisch of moeilijk te begrijpen waarom de corona gedragsmaatregelen in sommige situaties wel gelden en in andere situaties niet.

Vertrouwen x hoeveelheid maatregelen

	(helemaal) geen vertrouwen	Neutraal	(heel) veel vertrouwen
(veel) te weinig	71%	67%	56%
Neutraal	12%	30%	37%
(veel) te veel	17%	3%	7%

Optie tussenslide

Resultaten 17e ronde vragenlijstonderzoek
09-12-2021

38

Vaccinatiebereidheid in de toekomst

- › 54% zeker niet bereid
- › 29% waarschijnlijk niet bereid
- › 17% misschien/waarschijnlijk/zeker bereid
 - Deze 17% scoort aanzienlijk lager op de volgende drie redenen: Ik heb vertrouwen in mijn eigen immuunsysteem; Ik denk dat het vaccin onvoldoende werkt; Ik heb geen vertrouwen in motieven van de overheid

- › Vaccinatiebereidheid boosterprik onder gevaccineerde deelnemers = 87%
 - (totale groep 85%)

Redenen geen vaccinatie (N=2192)

	Gesplitst naar vaccinatiebereidheid in toekomst	Totaal		Zeker niet (N= 1176)		Waarschijnlijk niet (N= 643)		Misschien/waa rschijnlijk/zek er wel (N= 373)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
	Reden % (helemaal) mee eens								
A151_1	Ik denk dat ik geld moet betalen om mij te laten vaccineren	24	1,1%	19	1.6%	3	0.5%	2	0.5%
A151_2	Ik heb geen uitnodiging gehad om mij te laten vaccineren	142	6,5%	93	7.9%	29	4.5%	20	5.4%
A151_3	Ik denk dat vaccinatie schadelijk kan zijn voor mijn vruchtbaarheid	545	24,9%	316	26.9%	144	22.4%	85	22.8%
A151_4	Ik denk dat vaccinatie schadelijk kan zijn tijdens mijn zwangerschap	378	17,2%	225	19.1%	89	13.8%	64	17.2%
A151_5	Ik denk dat mijn gezondheid te kwetsbaar is om mij te laten vaccineren	334	15,2%	185	15.7%	79	12.3%	70	18.8%
A151_6	Ik heb vertrouwen in mijn eigen immuunsysteem of goede gezondheid	1832	83,6%	1055	89.7%	531	82.6%	246	66.0%
A151_7	Ik maak me zorgen over mogelijke langetermijneffecten van de vaccinatie	1906	87,0%	1032	87.8%	566	88.0%	308	82.6%
A151_8	Ik denk dat het vaccin onvoldoende werkt tegen corona	1577	71,9%	933	79.3%	424	65.9%	220	59.0%
A151_9	Ik voel me onder druk gezet om me te laten vaccineren	1915	87,4%	1025	87.2%	572	89.0%	318	85.3%
A151_10	Ik heb geen vertrouwen in de motieven van de overheid wat betreft vaccinatie	1694	77,3%	1016	86.4%	461	71.7%	217	58.2%
A151_11	Weinig van mijn vrienden en familie laten zich vaccineren	428	19,5%	286	24.3%	103	16.0%	39	10.5%

Contact & informatie

www.rivm.nl/gedragsonderzoek

5.1.2i Functionele emailadressen [@rivm.nl](mailto:info@rivm.nl)

Aanmelden nieuwsbrief Corona & Gedrag:
www.rivm.nl/abonneren/nieuwsbrief-corona-gedrag

Bezoek onze website